

128.000

Een klant van een vermogensbeheerder in Vught eiste een schadevergoeding van €128.000 nadat zijn portefeuille in anderhalf jaar met 22% was gedaald, terwijl hij een neutraal profiel had. Op basis van de vragenlijst van de vermogensbeheerder had hij een defensief profiel moeten krijgen.

Vragenlijst is niet vrijblijvend

Wie belegt, komt al vroeg in aanraking met het fenomeen risicoprofiel. Want banken, vermogensbeheerders en brokers hebben een wettelijke zorgplicht, die ervoor moet zorgen dat uw beleggingen in de pas lopen met de risico's die u kunt of wilt lopen.

Dat opstellen van het profiel gebeurt aan de hand van een vragenlijst over de financiële positie, risicobereidheid, kennis, ervaring en de beleggingsdoelstelling van de belegger. Alle antwoorden leveren dan een score op en daarop worden de beleggingen gebaseerd.

Dat gaat niet altijd goed, de vragenlijsten bieden nog wel eens de mogelijkheid tot inconsistentie. En als daar dan forse verliezen uitkomen — het gebeurt nooit bij onverwachte winsten — wil dat nog wel eens worden uitgevochten bij het Kifid, het onafhankelijke financiële klachtenloket. Zo'n procedure werd aangespannen door een klant van een vermogensbeheerder uit Vught. Die zag in anderhalf jaar tijd zijn portefeuille met 22% dalen, terwijl hij een neutraal profiel had. Dat was een offensiever profiel dan uit de vragenlijst kwam rollen. Daar had de klant gezegd weinig risico te willen lopen, maar ook dat hij 5% tot 7% rendement per jaar wilde halen en daarmee een verlies van 10% in een jaar kon accepteren. Daarom koos hij het neutrale profiel.

Bij de Geschillencommissie ving de klant bot, in hoger beroep niet. Daar oordeelde de commissie dat de beheerder op basis van de

vragenlijst tot een defensief profiel had moeten komen omdat de belegger pensioengerechtigd was. Wanneer vermogen voor pensioen wordt belegd, geldt voor de beheerder een bijzondere zorgplicht. De eigen keuze van de belegger voor een offensiever profiel had de vermogensbeheerder niet mogen accepteren, vanwege de eerdergenoemde tegenstrijdige informatie uit de vragenlijst.

De belegger kreeg echter geen schadevergoeding van het verlies van €128.000 toegewezen. Omdat hij zelf had ingevuld een verlies van 10% (op een portefeuille van €580.000) te kunnen dragen, kwam dat bedrag al niet voor vergoeding in aanmerking. De restschade ging door de helft. De vermogensbeheerder kreeg schending van de zorgplicht aan de broek, hij had als professionele partij moeten weten dat de klant voor vermogensbehoud had moeten gaan en niet voor vermogensgroei. De belegger zelf trof ook blaam. Hij had meerdere jaren ervaring in verschillende financiële producten. Bovendien werden zijn tegenstrijdige antwoorden op het vragenformulier hem ook aangerekend.

Joost van Kuppeveld is redacteur financiële markten van Het Financieele Dagblad